

Bemærkninger til forslaget

I. Den 3. april 1991 vedtog FN's Sikkerhedsråd resolution 687 om våbenhvilen mellem Irak og Kuwait og de FN-medlemslande, der samarbejdede med Kuwait i henhold til resolution 678 af 29. november 1990. Resolution 678, som gav mandat til angrebet på Irak i 1991, bemyndigede i henhold til FN's Pagtens kapitel VII disse lande til at anvende alle nødvendige midler til at genoprette international fred og sikkerhed i området. Resolution 687 bekræfter gyldigheden af de tidligere vedtagne resolutioner om krisen, herunder resolution 678.

Resolution 687 gør våbenhvilen mellem de FN-medlemslande, der samarbejdede med Kuwait på den ene side og Irak på den anden side betinget af, at Irak lever op til en række krav, herunder om brug, udvikling og tilintetgørelse af masseødelæggelsesvåben. UNSCOM (United Nations Special Commission) blev oprettet til at gennemføre inspektioner af Iraks kapaciteter på de biologiske og kemiske områder og f.s.v.a. missiler. Endvidere gav resolutionen UNSCOM mandat til at inspicere ethvert sted, den selv måtte ønske. Endelig skulle UNSCOM assistere det internationale atomenergiagentur (IAEA) generaldirektør i dennes inspektioner af Iraks nukleare kapacitet.

Pligten for Irak til betingelsesløst at underkaste sig UNSCOMs inspektioner er formuleret på en måde, der ikke efterlader tvivl om, at en obstruktion af inspektionsvirksomheden må anses for at være en væsentlig overtrædelse af de forpligtelser, der er blevet pålagt Irak i forbindelse med våbenhvilen. Dette har Sikkerhedsrådet også - i anledning af konkrete overtrædelser - bekræftet i efterfølgende vedtagelser i Sikkerhedsrådet.

II. Overtrædelser af resolution 687 har fundet sted stort set siden resolutionens vedtagelse. I januar 1993 blev de irakiske restriktioner over for UNSCOMs fly anset for at være et væsentligt brud på resolutionens forpligtelser. Dette blev konstateret i to udtalelser fra Sikkerhedsrådets formand herom. USA, Storbritanni-

en og Frankrig gennemførte herefter den 11. januar 1993 et bombeangreb i det sydlige Irak.

UNSCOM har trods manglende irakisk samarbejdsvilje haft succes med at finde og ødelægge et stort antal kemiske våben og missiler. F.eks. har UNSCOM opdaget irakiske faciliteter til at masseproducere kemiske og biologiske våben. Efter flere års ihærdig søgen opdagede UNSCOM i 1995 faciliteter, der producerede biologiske våben. Irak har erkendt at have produceret større mængder af biologiske våben, der er ødelagte selv i mindre mængder.

I løbet af det seneste år har Irak i en lang række tilfælde lagt nye hindringer i vejen for UNSCOMs inspektioner. Dette er blevet påtalt af Sikkerhedsrådet i en række vedtagelser. UNSCOM har de seneste måneder i rapporter og udtalelser til Sikkerhedsrådet gjort rede for en række uafklarede forhold især på de biologiske og kemiske områder. Irak har fortsat med at lægge hindringer i vejen for inspektionerne. Den 23. januar 1998 erklærede UNSCOMs chef Richard Butler over for Sikkerhedsrådet, at UNSCOM under de gældende omstændigheder ikke kunne opfylde sit mandat.

III. På basis af oplysningerne om udviklingen i situationen finder regeringen, at Iraks obstruktion af UNSCOMs virke har en så grov og vedvarende karakter og udgør et så væsentligt brud på betingelserne i våbenhvilen, at det ud fra en helhedsvurdering af den lange række af allerede vedtagne resolutioner er velbegrundet, at det internationale samfund om nødvendigt svarer igen med militære magtmidler således som resolution 678 giver bemyndigelse til, såfremt det ikke viser sig muligt at tilvejebringe en forhandlingsløsning. Denne resolution bemyndiger som nævnt en række af FN's medlemslande til at gøre det fornødne med henblik på at genoprette international fred og sikkerhed i området, og resolution 687 fastslår klart, at det er en fredsbetingelse og en betingelse for våbenhvilen, at Irak ikke udvikler eller opretholder en kapacitet på masseødelæggelsesvåbenområdet, herun-